

Н. Пушкировъ.

Завещанието на стария земеделецъ.

Едно време населението е било малко, а земята много. Обширни пасища, ливади и гори покривали равнинитѣ. Тукъ-тамъ надниквали малки селища покрай рѣкитѣ и изъ котловинитѣ. Обработвани били не голѣми парчета земя. Всѣки е можелъ да разработва толкова земя, колкото му позволявали силитѣ. Щомъ едно парче земя се произтошавало, напускали го и разработвали нова девствена, плодородна земя. Но заедно съ увеличение на населението неработената земя намалявала. Много гори били изсѣчени и се превърнали въ ниви. Пресушени били много блата и сѣщо превърнати въ ниви. И пасищата намалили, а орната земя отъ година година обеднявала. Нуждата почнала да притиска хората, Но тя ги направила и по-внимателни, и по-предприемчиви. Потрѣбвало да се намѣри способъ, по който богатствата, скрити въ дълбочинитѣ на земята, да се извадятъ на лице. И ето какво разказва народната приказка за това.

Старъ, опитенъ земеделецъ заставялъ своитѣ синове всѣка есенъ да пускатъ оралото три-четири прѣста по-дълбоко, отколкото било прието. Синоветѣ негодували, защото и тѣ, па и добитѣкътъ се изморявали повече, отколкото трѣбва. Затова пъкъ всѣка година тѣхнитѣ посѣви се отличавали всрѣдъ цѣлото поле. Особено ясно се забелязвала голѣмата разлика презъ сухитѣ години. Докато сѣседнитѣ хорски посѣви били рѣдки, недоискусили и прегорѣли, тѣхнитѣ се вълнували като море.

И не могли синоветѣ да разбератъ причината на това тѣхно благополучие, та башата при смъртта си ги повикалъ и имъ казалъ :

„Деца мои, вие не разбрахте, защо оремъ нашитѣ ниви по-дълбоко, отколкото другитѣ хора. Чуйте да ви кажа тайната. Преди много години азъ имахъ много злато и други скъпоценности. Случиха се, обаче, размирни времена и азъ закопахъ моето богатство въ една отъ нивитѣ. Отъ тогава минаха много години и азъ забравихъ, де съмъ го закопалъ. Ето защо оремъ тѣй нивитѣ, та дано можемъ да го изровимъ. Азъ умирамъ, но вие продължавайте да удѣлбавате плуга въ недрата на земята и ще намѣрите богатството.“

Следъ неговата смъртъ синоветѣ решили, че е безполезно повече да се изморяватъ, щомъ следъ толкова годишно дълбоко оране не сѣ го намѣрили. И напустнали дълбоката есенна оранъ.